

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1-3 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4-6 จำนวนรวมทั้งสิ้น 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ประกอบด้วย ค่าร้อยละและความถี่ และวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจ โดยแปลความหมายของคะแนนผลสัมฤทธิ์ของการตอบแบบสอบถาม เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน และได้แบ่งเกณฑ์ระดับความรู้ความเข้าใจ เป็น 3 ระดับเพื่อให้เห็นระดับของความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนชัดเจนมากขึ้น

5.1 สรุปผลการศึกษา

การวิจัยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชาย จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 นักเรียนหญิง จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่มี อายุ 13-15 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 54.17 อายุ 16-18 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.17 และมากกว่า 18 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และ ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 ค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเฉลี่ยต่อวันประมาณ 20 – 50 บาท จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 57.50 รองลงมาค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเฉลี่ยต่อวันประมาณ 51 - 100 บาท จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเฉลี่ยต่อวันประมาณ 101 – 200 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 มีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 2- 5 คน จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 65.00 รองลงมามีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 6 – 10 คน จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และมีจำนวนสมาชิกภายในครอบครัวมากกว่า 10 คน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 ส่วนใหญ่บิดามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 64.17 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 26.67

ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00 และประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 4.17 มารดามีอาชีพรับจ้าง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และประกอบอาชีพรับราชการ จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 1.67

ส่วนที่ 2 ความรู้และความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนดังนี้ 1) ประโยชน์ของสมุดบัญชีครัวเรือน ตอบถูกจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ 85.83 ตอบผิดจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 14.17 2) วิธีการบันทึกบัญชีครัวเรือน ตอบถูกจำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 71.67 ตอบผิดจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 28.33 3) ในช่อง วัน/เดือน/ปี นักเรียนใช้บันทึกอะไร ตอบถูกจำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 ตอบผิดจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 4) ในช่องรายการนักเรียนใช้บันทึกอะไร ตอบถูกจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 74.17 ตอบผิดจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.93 5) ในช่องรายรับ นักเรียนบันทึกอะไร ตอบถูกจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ตอบผิดจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 6) ในช่องรายจ่าย นักเรียนบันทึกอะไร ตอบถูกจำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 ตอบผิดจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 7) การสรุปยอดรวมของยอดคงเหลือคืออะไร ตอบถูกจำนวน 88 คนคิดเป็นร้อยละ 73.33 ตอบผิดจำนวน 32 คนคิดเป็นร้อยละ 26.67 8) เด็กหญิงกรแก้วได้รับเงินจำนวน 150 บาท ต้องบันทึกลงในช่องใด ตอบถูกจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 79.17 ตอบผิดจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 9) เด็กหญิงกรแก้ว จ่ายเงินค่าหนังสือ 50 บาท ต้องบันทึกลงในช่องใด ตอบถูกจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 65.83 ตอบผิดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.17 10) ถ้าเด็กหญิงกรแก้ว นำเงินไปซื้อสมุดทำการบ้านในวิชาสังคมและคณิตศาสตร์ นักเรียนคิดว่าจำเป็นหรือใหม่เพราะเหตุใด ตอบถูกจำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 82.50 ตอบผิดจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 17.50 11) ถ้าเด็กหญิงกรแก้ว นำเงินไปซื้อสมุดทำการบ้านในวิชาสังคมและคณิตศาสตร์จำนวน 2 เล่มๆละ 15 บาท จะคงเหลือเงินทั้งหมดเท่าใด ตอบถูกจำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 75.83 ตอบผิดจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.17 12) แม่ให้เงินเด็กชายกนก สัปดาห์ละ 500 บาท เพื่อใช้จ่ายในการไปโรงเรียนจันทร์ถึงศุกร์ โดยเด็กชายกนก ต้องการมีเงินเหลือเก็บไว้ใช้ในวันเสาร์และอาทิตย์ 120 บาท เด็กชายกนก จะมีเงินใช้จ่ายตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์เป็นจำนวนเงินรวมเท่าใด ตอบถูกจำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 84.17 ตอบผิดจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83 13) เด็กชายกนก ต้องใช้จ่ายเฉลี่ยในแต่ละวันเท่าใด ตอบถูกจำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 65.83 ตอบผิดจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 34.17 14) ถ้าเด็กชายกนก ใช้เงินวันพุธ จำนวน 90 บาท จะทำให้เงินที่ใช้จ่ายในวันศุกร์ พอดี 76 บาทหรือไม่ เพราะเหตุใด ตอบถูกจำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 64.17 ตอบผิดจำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 35.83 15) เมื่อนักเรียนได้เงินเป็นค่าขนมไปโรงเรียน แต่ใช้ไม่

หมด จึงนำไปฝากธนาคาร เป็นจำนวน 250 บาท เงินนี้ถือว่าเป็นเงินประเภทใด ตอบถูกจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67 ตอบผิดจำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33

สรุปความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคของงานวิจัยนี้ เรียงจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมากที่สุดเรื่อง ขาดสถานที่และระยะเวลาที่เอื้ออำนวยต่อการบันทึกบัญชีครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมามีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับมากเรื่อง ขาดการช่วยเหลือ ขาดคำแนะนำ จากผู้ให้ความรู้ในการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างไม่สม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 33.33 และมีปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง เรื่อง นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 37.50 เรื่อง การทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากลำบากและเสียเวลาในการจัดทำ คิดเป็นร้อยละ 29.17 และเรื่องการจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญในชีวิตประจำวัน ไม่จำเป็นต้องทำก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 37.50 ตามลำดับ

5.2 อภิปรายผลและสรุป

งานวิจัยครั้งนี้ สรุปได้ว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนในด้านประโยชน์ของสมุดบัญชีครัวเรือนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.83 สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวงศ์ มะศักดิ์ และคณะ (2557) ที่ศึกษาแนวทางการส่งเสริมการทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย เพื่อการพัฒนาการออมของนักเรียนโรงเรียนสังวาลย์วิทยา และสายสมร สังข์เมฆ (2559 : 1) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การจัดทำบัญชีครัวเรือนของประชาชนในชุมชนเกาะยาวใหญ่จังหวัดพังงา โดยระดับความรู้ความเข้าใจการจัดทำบัญชีครัวเรือนของผู้ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกิดจากผู้ตอบแบบสอบถามผ่านการอบรมจากคณะผู้วิจัยได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือน ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถบันทึกบัญชีรายรับรายจ่ายได้อย่างถูกต้อง ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในเรื่องการขาดสถานที่และระยะเวลาที่เอื้ออำนวยต่อการบันทึกบัญชี การขาดการช่วยเหลือ ขาดคำแนะนำ จากผู้ให้ความรู้ในการบันทึกบัญชีครัวเรือน นักเรียนขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนในชีวิตประจำวัน คิดว่าไม่มี ความจำเป็นไม่ต้องทำก็ได้ รวมถึงการทำบัญชีครัวเรือนเป็นเรื่องที่ยุ่งยากลำบากและเสียเวลาในการจัดทำ

5.3 ข้อเสนอแนะในงานวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะความรู้ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของนักเรียนโรงเรียนไหล่หินวิทยา ตำบลไหล่หิน อำเภอกะลา จังหวัดลำปาง และเพื่อให้การจัดทำบัญชีครัวเรือนสัมฤทธิ์ผล ควรจะมีการสอนและฝึกให้มีการทำบัญชีครัวเรือน สำหรับเยาวชนเพิ่มเติม เพื่อช่วยในการบันทึกบัญชีในครัวเรือนที่ผู้ปกครองไม่รู้หนังสือ อีกทั้งยังเป็นการปลูกฝังอุปนิสัยในการใช้จ่ายและความมีวินัยทางการเงินแก่เยาวชนอีกด้วย

ข้อเสนอแนะงานวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาประเด็นเกี่ยวกับปัจจัยที่จะกระตุ้นให้เยาวชนเกิดแนวคิดในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อที่เยาวชนทุกคนจะได้รับรู้ถึงประโยชน์ของการจัดทำบัญชีครัวเรือนต่อการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน ต่อการใช้จ่ายในครัวเรือน ดังนั้นการปลูกฝังค่านิยมในการออมและการบันทึกบัญชีครัวเรือนให้กับเยาวชน จะเป็นการปลูกฝังให้เยาวชนและครอบครัว รู้จักการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง ประหยัดและไม่ฟุ่มเฟือย นำไปสู่การมีชีวิตที่ดีและมีคุณภาพในอนาคตต่อไป